

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ine Cecilie Jordalen Norum, 61 26 60 74

Uttalelse til begrenset høring av detaljplan for miljø og landskap - delvis nedlegging av Sølbadammen - Hafslund Kraft AS - Alvdal kommune

Vi viser til mottatt brev fra NVE 24.04.2026, med begrenset høring av detaljplan for miljø og landskap for delvis nedlegging av Sølbadammen i Alvdal kommune.

Bakgrunn

Sølbadammen er inntaksdam til gamle Sølva kraftverk, som ble satt i drift i 1916. Kraftverket utnyttet et fall på 18 meter, hadde en slukeevne på 3 m³/s og en årlig produksjon på opptil 2 GWh. Etter at nye Sølva kraftverk med ny inntaksdam ble satt i drift i 2016, har det gamle anlegget hatt begrenset tilgang på driftsvann. Gamle Sølva kraftverk har senere gått i havari og det er ikke økonomisk grunnlag for å rehabilitere anlegget.

Tiltaket innebærer at det meste av Sølbadammen rives og at vannstanden i inntaksmagasinet senkes permanent, slik at elva i større grad kan følge sitt naturlige løp. Deler av dammen skal beholdes som erosjonssikring, mens den gamle kraftverksbygningen og et lukehus bevares som kulturminner. Rivningsarbeidet vil gjennomføres i sin helhet høsten-vinteren 2026, mens flytting av masser med tanke på revegetering og arrondering av tidligere elvebunn trolig må gjennomføres etter vårløsningen 2027. Nedtappingen skal skje gradvis for å redusere risiko for erosjon og stranding av fisk, og minstevannføring nedstrøms skal opprettholdes ved å lede vannet forbi anleggsområdet i rør.

Etter rivningen skal det tørrlagte området istandsettes og tilrettelegges for naturlig revegetering. Masser fra inntaksbassenget vil bli omfordelt for å skape grunnlag for ny kantvegetasjon og en mer naturlig terrengforming langs elveløpet. Midlertidige rigg- og anleggsområder vil tilbakeføres etter avsluttet arbeid, og det legges opp til bruk av stedegne eller lokale masser for å unngå spredning av fremmede arter.

Statsforvalterens vurdering

Vi ser det som positivt at dette terrenginngrepet ønskes fjernet. Delvis fjerning av dammen vil medføre at det tidligere neddemte arealet tørrlegges, og det vil bli noen terrengsår etter

konstruksjonene som fjernes. Vi ser det som svært viktig at det legges stor vekt på istandsetting av området ved nedleggelse av dammen. Området må ryddes, terrenget arronderes mest mulig naturlig, og det må legges vekt på å revegetere området med naturlig vegetasjon.

I søknaden opplyses det om at avlagrede masser på bunnen av inntaksbassenget som er av en slik art at de kan gi grobunn for ny vegetasjon vil bli omfordelt på den tørrlagte elvebunnen, med sikte på å tilrettelegge for naturlig revegetering og reetablering av kantvegetasjon. Vi er usikre på om elvemassene alene vil gi tilstrekkelig vekstgrunnlag, og mener derfor at det bør stilles vilkår om oppfølging og overvåking av revegeteringen, samt at man bør ha en tidsgrense for når det bør igangsettes tiltak som tilføring av ytterligere vekstmasser.

Inntaksmagasinet skal tappes ned gjennom bunnluken før tiltaket igangsettes, og i anleggsfasen skal minstevannføringen ledes i rør forbi anleggsområdet for å redusere forurensning og spredning av finstoff. Ifølge søker skal endelig løsning fastsettes i detaljprosjekteringen. Det er viktig at det etableres gode avbøtende tiltak for å hindre nedslamming av rogn og fiskeyngel nedstrøms dammen, særlig fordi tiltaket er planlagt gjennomført utenfor perioden 15. juni til 15. september.

Konklusjon

Statsforvalteren ser positivt på planen om delvis nedleggelse av Sølnadammen, forutsatt at terrenget settes tilbake i mest mulig naturlig tilstand og revegeteres.

Det bør stilles vilkår om avbøtende tiltak for å hindre nedslamming av rogn og yngel nedstrøms tiltaksområdet. Videre bør det stilles krav om oppfølging og overvåking av revegeteringen, samt fastsettes en tidsgrense for når tiltakshaver må gjennomføre ytterligere tiltak, som tilføring av vekstmasser, dersom revegeteringen ikke utvikler seg tilfredsstillende.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Ine Cecilie Jordalen Norum
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Alvdal kommune

Innlandet fylkeskommune

Gjelen 3

Pb. 4404

2560

2325

ALVDAL

HAMAR